

GLASNIK

Narodnega Sveta v Celju

Izdaja Narodni Svet v Celju. Urejuje Vekoslav Spindler. Tiska Zvezna tiskarna v Celju.

Uredništvo in upravnništvo v Celju (začasno pisarna dr. E. Kalana, Graška cesta). — List se mora plačati, številka po 20 v., najmanj za 20 številke naprej. — Cene inseratom so: cela stran 100 K, pol strani 60 K, $\frac{1}{3}$ strani 40 K, $\frac{1}{4}$ strani 35 K, $\frac{1}{5}$ strani 30 K, $\frac{1}{6}$ strani 25 K, $\frac{1}{8}$ strani 18 K, $\frac{1}{10}$ strani 16 K, $\frac{1}{12}$ strani 14 K. — Popusti: pri 2–5kratni objavi 15%, pri 6–10kratni 25%, pri 11–20kratni 35%, pri 21–50kratni 50%. — List izhaja od slučaja do slučaja po potrebi.

Pozdravni večer na čast Srbom.

Danes zvečer se pripelje v Celje deputacija srbskih častnikov, da si ogledajo Celje in okolico. Kamorkoli so prišli srbski junaki, v Zagrebu, v Ljubljani in drugod, povsod so jih slovesno in navdušeno sprejemali in pozdravljali. Prepričani smo, da Slovenci iz Celja in okolice ne bodo zaostali. Komu treba še razlagati, kaj pomeni srbski junak v zgodovini našega osvobojenja? Dejstvo samo, da stoji srbska armada že skoro 8 let neprestano v boju za jugoslovansko svobodo, da je za njo na neštetihih bojiščih prelivala kri, pove dovolj.

Nocoj ob 8. uri se vrši v mali dvorani in sosednjih prostorih v Narodnem Domu pozdravni večer na čast Srbom. Pričakujemo, da bomo celjski in okoliški Slovenci in Slovenke na način, dostojen in vreden našega dobrega imena, in v lepem številu prišli pozdravit srbske junake.

Na svidenje!

Velja tudi za nas!

Narodno Vječe v Zagrebu je izdalo na vse svoje krajevne odbore po Hrvatski in Slavoniji okrožnico, katera po veliki večini velja tudi za naše razmere. Zato prinašamo na tem mestu najvažnejše odlomke.

„Prvi čas prevrata, ko je državna oblast iz rok bivših upravnikov bivše avstro-ogrske monarhije prešla v oblast našega naroda, je bilo potrebno po vsej deželi osnovati krajevne odbore Narodnega Vječa, ki so morali začasno prevzeti lokalno oblast v svoje roke v krajih, kjer so prejšnje odrekle. Prešli so med tem najtežji časi naše mlade države SHS, in čim je oblast popolnoma prešla v roke Narodnega Vječa SHS, je bila samoobsebi umevno utesnjena kompetenca krajev-

nih odborov, ki so itak žalibog mnogokrat prekoračili svojo kompetenco.

Prihajajo iz raznih krajev vesti, da posamezni krajevni odbori postopajo kot suverena oblast. Neki odbor je na pr. odstavil postajenačelnika, ne da bi bil slučaj naznanil poverjeniku za železnice; drugi je enostavno odpustil okrajnega glavarja, ne da bi bil to prijavil poverjeniku za notranje zadeve; tretji je razpisal na svojo pest (brez obveščanja poverjenika za finance!) davke; četrti je celo — ne da bi bil vprašal poverjenika za narodno obrano — povišal častnike itd.

S takim postopanjem se krši oblast Nar. Vječa, se onemogoča organizacija Narodne vlade ter se izpostavlja komaj osvobojeni narod zasmehu ostalega sveta, ki komaj išče priliko, najti kake neprilichnosti ali nesoglasja v državi SHS.

Krajevni odbori se zato opozarjajo, naj niti v lastnem niti v državnem interesu ne prekoračajo svoje kompetence. Naloge in pravice krajevnih odborov so:

1. dolžnost vsakega odbora, da z vsemi silami skuša v svojem okolišu vzdržati red in mir in paziti, da se zlobno ne oškoduje zasebno ali državno imetje. To morajo krajevni odbori urediti v popolnem sporazumu z vojaškimi in civilnimi oblastmi. V krajih, kjer te v polnem obsegu poslujejo, je naloga krajevnih odborov le, da dajejo obem oblastim svoje nasvete.

2. Nabirati je treba poseben sklad za stroške Narodnega Vječa (narodni davek). To zbiranje treba smotreno organizirati, ne pa nabirati le na kakih veseljih ali manifestacijah.

3. Treba je agitacijskega dela: neprestano stati v stiki z najširšimi sloji prebivalstva. Prirejati treba sestanke ter stvarno in razumljivo razlagati, kaj je nova država SHS; posebej treba primerjati suženjstvo narodnega, gospodarskega in socialnega življenja našega naroda pod starim režimom in današnje svobodno življenje pod svobodno vlado Narodnega Vječa. Tako bo ves narod v kratkem o vsem poučen.

4. Paziti treba na vse pojave v narodu, posebej

na to, je li se kod pojavljajo agitatorji s tendenco naperjeno proti državi SHS ter take slučaje takoj prijaviti osrednjemu Narodnemu Svetu (Vječu). Krajevni odbori morajo obveščati centralni odbor tudi sploh o razpoloženju med narodom, tako glede političnih kakor glede narodno-gospodarskih in vojaških vprašanj.

5. Krajevni odbori imajo pravico pritožbe na Nar. Vječe proti vsem javnim uslužbencem, ki bi grešili proti zakonu ali proti predpisom in naredbam Nar. Vječa. Ne smejo pa sami soditi in jih odpuščati iz služb, ker to sme storiti samo vlada v svojem delokrogu.

6. Važna naloga krajevnih odborov je, da pouče vse, ki so pozvani z mobilizacijskim razglasom pod orožje, da se morajo pozivu takoj odzvati in se prijaviti pri svojih kadrih. Nič ni naši mladi državi bolj potrebno nego red in mir. Oboje pa more ustvariti in vzdržati samo disciplinirana in zavestna narodna vojska. Poučiti treba vsakogar, da ne gre več v službo tujcu, Nemcu in Madžaru, ampak v službo svoje domovine in svojega naroda.“

Spomini.

1908 . . . V Beljaku proglasi na nekem nemško-nacionalnem zborovanju celjski dr. Ambroschitsch geslo: „mi Nemci moramo na ulico!“ Poslušni nemški mob takoj uboga. Pridejo temni septemberski dnevi: Ptuj, Maribor, Celje, Ljubljana. Razbite šipe, pretepanje mirnih Slovencev, ki se poslužujejo svojih državijskih pravic, mnogo težko ranjenih, Slovenec si ni življenja varen . . . Poulični teror nemške fakinaže je na dnevnem redu, nemški politični boljševizem v najlepšem cvetu.

Obhajali smo nedavno desetletnico . . . Danes so vse to za nas le še spomini, temni, žalostni. A obenem ravno danes prijetni, zakaj danes, ko smo svobodni, šele vemo, da smo trpeli in mnogi krvaveli za svojo svobodo. Danes je nemška ulica strta v prah, obsojena v onemoglost. Vemo pa dobro, da se v mnogem izmed dozdajnih nemških hujskačev vzbujajo bridki spomini in kesanje zaradi podlosti, uganjanj proti Slovincem.

Zahvala nemškega naroda napram našim nemškutarjem pa se najbolje zrcali iz dejstva, da nemška Avstrija odklanja sprejem v službo ljudi, ki so se za pobalinsko nemško politiko najbolj engažirali. O tem bo morda celo tudi sam Ambroschitsch vedel zapeti kako pesemco s prav žalostno melodijo. Nismo škodoželjni, toda ne moremo se ubraniti občutka, da se zgodi prav ljudem, ki so v nemškutarškem pouličnem mobu vzgajali in mobilizirali najnižje živalske instinkte proti sodržavljanom druge narodnosti.

Politične vesti.

Italijani v Sloveniji. S svojim nesramnim nastopanjem so Italijani že izzvali reakcijo: v okupacijskem ozemlju se je ustvaril „zeleni kader“; mladi zavedni ljudje beže oboroženi v zelene gore, na Nanos, Čaven in v Trnovski gozd, da se izognejo italijanskemu preganjanju in interniranju. Ljudstvo pravi, da raje

zažge svoje hiše in gre, nego da se pokori Italijanom. — V Gorici so Italijani izgnali vse Slovence, ki so se v mestu naselili po l 1914; drugim, katerih niso mogli izgnati, ne dajo izkaznic za živila ter jih hočejo z gladom prisiliti, da gredo. Na ta način hočejo iztrebiti vso slovensko inteligenco. — Župani 106 slovenskih občin Goriške so po svojih občinah tekom zadnjih 14 dni nabrali 150.000 podpisov za sledečo izjavo: „Zvesti smo svobodni in neodvisni ujedinjeni državi SHS od Triglava in Soče do Timoka in Vardarja.“

Iz Rusije. V Omsku se je ustanovila protiboljševiška ruska vlada. Izdala je na narod manifest, v katerem poziva ves ruski narod, naj se pridruži v boju proti boljševikom in ustanovi novo na demokratskih načelih slonečo jedinstveno veliko Rusijo. V manifestu se pravi ob koncu: Provizorična vlada vseruska se nada v globokem prepričanju, da se bodo vsi narodi velike Rusije, uvažujoč smrtno nevarnost, ki grozi domovini s strani Nemcev, Ogrov in njih prijateljev in zaveznikov boljševikov, zbrali okrog centralne ruske vlade ter storili vse, da se napravi konec neizrečenemu trpljenju naše domovine in da iz razvalin svetovne vojne zopet vstane velika ujedinjena Rusija. V to svrhu se ima osnovati velika ruska armada, ki ima pod staro trobojnico pričeti borbo proti boljševikom.

Wilson v Evropi. Po londonskih vesteh pojde Wilson 3. decembra v Evropo v spremstvu Lansinga, Bakerja, Housea in Roota.

Bolgari pozdravljajo osvoboditev Jugoslovanov. Slovansko društvo v Bolgariji je po svojem predsedniku, bivšem ministru Bobčevu, ki je ves čas vojne ostal zvest slovanski ideji, poslala v Zagreb in Ljubljano brzozjavne pozdrave, v katerih čestita Slovincem in Hrvatom h končnemu doseženju ciljev v stoletnih narodnih bojih.

Nemci oborožujejo češke Nemce. Českoslovaška vlada je dobila poročila, da se z Dunaja vozi vojni material (puške, topove, granate itd.) skozi Bavarsko v nemški del Češke. Českoslovaška vlada je vložila oster protest pri bavarski vladi, storila je pa tudi pri zaveznikih korake, da se prepreči kršenje pogodbe za premirje s strani Nemcev.

Nemške bojne ladje oddane ententi. Dne 21. tm. so Nemci oddali 9 bojnih ladij in križark, 7 lahkih križark in 50 torpedovk.

Koliko je stala vojna Ameriko? Iz Washingtona poročajo, da so vsi vojni stroški Združenih držav do podpisa premirja znašali 21.083,680 722 dolarjev.

Slovaški klub v češkoslovaški narodni skupščini šteje dozdej 40 članov. Slovaki želijo, da bi se število zvišalo na 50.

V Italiji ne smejo pisati o jugoslovanskem vprašanju. Oficijelna Italija noče nič vedeti o razmerah na slovanskem jugu. Listi ne smejo prinašati poročil o jugoslovanski državi. Tudi poročila o jugoslovanskih konferencah v inozemstvu so konfiskovana.

Razne novice.

Angleži v Celju. Dodatno k zadnjemu poročilu še poročamo, da se je med Angleži v soboto vozil skozi Celje znani angleški publicist in politik Mr. Brown iz „Ruskin College“ v Oxfordu, sodelavec znanega nam borca za jugoslovansko stvar, Scotus Viator-ja. V pogovoru z g. poročnikom Vojskom in dr. Plojem, ki sta spremljala Angleže do Zidanega mosta, se je živahno zanimal za naše razmere ter se je v imenu sopotnikov zahvalil za sprejem in pozdrav v Celju. Prosil je za podatke in imena tukajšnjih prvoboriteljev ter obljubil, da bo v angleškem časopisju deloval v naš prilog ter svojemu prijatelju Scotus Viatorju še posebej o vsem poročal. Prosil je tudi g. por. Vojska, naj ostane z njim v nepretrgani pismeni zvezi in ga informira o našem položaju, da bo mogel tembolj zainteresirati angleški narod za našo mlado državo.

V tukajšnji glavni tobakarni prodajajo šulferajnske vžigalice, in če se zahtevajo druge, jih sploh nimajo. Je res škandal, da si v državi SHS še trafikantka dovoli tako predrznost. Sploh pa morajo vžigalice društva, ki je bilo v naših krajih simbol kulturnega tlačenja Slovencev, izginiti iz prodajaln, kjer še naj le eden Slovenec prestopi prag. Vsi spomini na naše tirane morajo izginiti!

Nemški napisi v Celju so se zopet začeli sramežljivo prikazovati. Črna barva, s katero so bili prebarvani, izginja čez noč. To smo opazili pri Karbutzu in drugod. Če mislijo celjski nemški trgovci, da se bomo pustili za norca imeti, so se zelo zmotili!

Ulični napisi v Celju, seveda dozrajni nemški, so začeli po naročilu gerenta pod roko g. Rebeka izginjati.

O italijanskih nesramnostih v okupacijskem ozemlju, posebno iz Postojne, Idrije in drugod, prihajajo vedno nova poročila. Položaj postaja od dneva do dneva obupnejši.

Begunci pridejo? Izvemo, da je nemško-avstrijska vlada izdala ukaz, da morajo begunci iz južnih dežel tekom 48 ur zapustiti ozemlje nemške Avstrije. Ker jih ne bo mogoče spraviti v domovino, se je bati, da jih bomo morali prevzeti večje število tudi v naših krajih.

Kopališče v Rogaški Slatini. Okrajno glavarstvo v Ptujju je od Narodne vlade SHS v Ljubljani dobilo naročilo, prevzeti kopališče v Rog. Slatini v upravo Narodne vlade SHS. Ravnatelj dr. Mulley se odstavi, na njegovo mesto stopi kot vrelčni ravnatelj g. Lochbichler, ki mora podati Narodni vladi SHS udanostno izjavo. Kot sosvetovalci se mu prideli: dr. Simonič, Franc Ogrizek, Franc Korošec, nadžupnik, vsi v Rog. Slatini ter dr. Iv. Zabukovšek iz Šmarja. Zastrazenje kopališča se poveri nadporočniku Papežu.

Kaj je rekel pokojni dr. Krek o republiki? Dne 5. novembra 1917 je bil priobčen v „Slovincu“ članek takrat že umrlega dr. Kreka „o ureditvi jugoslovanske države“, kjer pravi med drugim: **Monarhija**

ali republika? To mi je precej vseeno. V srcu sem republikanec, toda če pride pri nas do monarhije, mora biti oblika takozvane republikanske monarhije kakor na Norveškem. Kralj je samo dedni predsednik republike in njen reprezentant, toda nima pravice sankcionirati zakone.

Zasedenje Maribora. Nemško-avstrijsko časopisje v vseh mogočih moll-melodijah jadikuje nad slovenskim zasedenjem Maribora, ki je bilo — kakor smo to že povdarili! — nujna potreba vsled vedno nesramnejšega postopanja mariborskih Nemcev, nemške »bürgerwehr« in osebito nemško-nacionalnih-socijaldemokratskih železničarjev, ki so vsi na skrivnem pripravljali nemško revolucijo proti naši vojaški oblasti v Mariboru. Vse jeremijade Nemcem nič ne pomagajo. Kakor so Nemci v Nemški Avstriji že pustili pasti svoje »zveste« v Celju in Kočevju, tako bodo morali opustiti misel na priklopljenje Maribora Nemški Avstriji.

Iz Brežic se nemškutarji po vrsti izseljujejo. Baje jih odide kakih 60. Srečno pot!

Pravna fakulteta češkega vseučilišča v Pragi je imenovala Masaryka, Wilsona, Poincareja, Lloyd Georgea, Clemenceau-ja za častne doktorje prava.

Namesto venca na grob pokojnega gospoda Norbert Zanier-a, ki je bil prijateljsko naklonjen Posojilnici v Celju od njene ustanovitve, je leta darovala Dijaški kuhinji v Celju znesek po K 50.—

Državni svet jugoslovanske države bo imel svoj sedež v Sarajevu. Istotako bodoča konstituenta.

Nemško časopisje se v potu obraza trudi nam dati razne nauke glede ureditve jugoslovanske države. Med tem pa jim v Nemčiji in Nemški Avstriji gre vse narobe. Sedaj imajo v Nemški Avstriji že novo skrb, katero jim povzročajo alpske dežele: te namreč so site dunajske vlade in že kličejo „proč od Dunaja!“ Le pometajte, gospoda, v svojem hlevu, mi bomo svojo hišo že sami znali urediti!

Narodni praznik na Ljubnem v nedeljo 24. tm. je sijajno potekel. Udeležba ogromna — nad 1000 kmečkega ljudstva. Govorili so gg. župnik, kaplan in Kemperle. Nabralo se je 650 K za Narodni Svet.

»Adresat - neznan« Zanimiv kuriozum poročajo iz Berolina: poštna pošiljatev na generala Ludendorffa je prišla nazaj z opombo: se ne more dostaviti, ker je adresat neznan kam odpotoval.

Brzojavna poročila.

Odposlanci Narodnega Vječa na potu v Belgrad.

Zagreb, 26. nov. Jutri se odpelje od Narodnega Vječa izvoljeni odbor 28 mož v Belgrad na dogovor s srbsko vlado glede skupne vlade.

Razburjenje med Slovenci na Koroškem.

Celovec, 26. nov. Nemci še vedno kličejo Italijane na pomoč proti Slovincem. Sedaj se je tudi beljaški občinski zastop obrnil na nje. Med Slovinci na

Koroškem vlada veliko razburjenje, ker so mnenja, da se hoče meja napraviti ob Dravi.

Sistematično zasedenje severne meje.

Maribor, 26. nov. Iz Špilfelda gre del naših čet v smeri proti Radgoni, da zasede mejo in osobito železniško progo proti ogrski meji, drugi del pa v smeri proti Sp. Dravogradu in zaseda našo mejo zahodno od Špilfelda proti Koroški.

Umrli vojaki v celjski nadomestni bolnišnici.

Franc Ulbrich, † 23. XI.; lovec Mihael Isoldo, † 23. XI.

Posredovalnica za službe
Narodnega Sveta v Celju.
(Vsaka objava stane 2 kroni.)

Njive v najem da R. Stermecki na Gorici. Poizve se v trgovini v Celju ali pa pri oskrbniku na posestvu.

Kontoristinja z dobrimi spričevali, samostojna moč, zmogljiva knjigovodstva, korespondence in tšnopisja, slovenskega in nemškega jezika, se sprejme pri tvrdki Goričar & Leskovšek, Celje.

Srednjevelika trgovina v Celju ali okolici se išče v najem, če mogoče s stanovanjem vred. Naslov v upr. lista.

Učenca sprejme trgovina s špecerijskim blagom **A. Ermenc, Celje.**

Distriktni zdravnik
v Laškem trgu se sprejme.

Dosedanja letna remuneracija od dežele 1300 K, posebej lekarniški dohodki, okrajna bolniška blagajna 1600 K. Primerno zvišanje po dogovoru. Obsežna praksa po občinah izven Laškega trga; Marija Gradec, Sv. Krištof, Št. Lenart in Št. Rupert. — Prošnje naj se vlagajo na Krajevni odbor Narodnega sveta v Laškem trgu do 1. prosinca 1918.

B. SODIN
BUKOVŽLAK 2
Prodam in kupim
vsako množino drv.

Razveljavljene avstrijske naredbe.

Poverjeništvu za kmetijstvo Narodne vlade SHS je razveljavilo ukaze bivšega avstrijskega poljedelskega ministerstva glede varovanja oreha in glede uredbe prometa z lesom domačega kostanja. Glede sekanja domačega kostanja veljajo odslej določbe gozdnega zakona kakor prej.

Naročila smodnika

morajo založniki smodnika v območju Narodne vlade SHS priglašati državni smodnišnici v Kamniku.

Naredba o varstvu najemnikov,

izdana dne 26. okt. 1918 od bivše avstrijske vlade, je začasno veljavna za območje Nar. vlade SHS v Ljubljani.

KINO GABERJE

V sredo, četrtek in petek dne 27., 28. in 29. listopada.

EVA

Velika kriminalna drama v 4 dejanjih. V glavni vlogi

HENNY PORTEN

Radi tehničnih ovir dojde
Matija Gubec šele drugi teden.

Tiskarski učenec

z najmanj 2 razredi gimnazije ozir. 3 razredi meščanske šole se takoj sprejme v Zvezni tiskarni.

Sprejemem več **vajencev** in
pomočnikov.

Iv. Rebek, ključavničarski mojster, Celje.

OBVESTILO!

Glasom objave poverjeništvu SHS za trg. in industrijo z dne 12./11. ni potreba za nakup blaga in čevljev nobenih izkaznic več ter si lahko vsakdo zopet nabavi raznega oblačila kolikor hoče v veletrgovini R. Stermecki Celje, katera ima še veliko in popolnoma sortirano zalogo.

Veletrgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ - CELJE

priporoča vse v železninsko stroko spadajoče blago.